

MERKNADER

Helse- og sosialkomiteen

GENERELT

Komiteens mindretall, medlemmene fra H og V, viser til de pågående budsjettforhandlingene og kommer derfor ikke til å gi tilslutning til verbaler og tallforslag i dagens komitemøte.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, viser til at A leverer sine tallforslag til budsjettet først under finanskomiteens behandling, og vil derfor ikke stemme over innkomne tallforslag i dagens helse- og sosialkomitemøte.

Komiteens mindretall, medlemmet fra F, viser til behandling av 2012-budsjettet i finanskomiteen den 23. november 2011. Dette medlem vil opplyse om at F vil komme med sine konkrete tall- og verbalforslag i forbindelse med finanskomiteens budsjettbehandling. Dette gjelder også innen helse- og sosialsektoren.

Konkurranseutsetting

Komiteens flertall, medlemmene fra H, V og F, legger til grunn at alle som bor i byen skal være trygge på at de får den hjelper de trenger når de har behov for det. Disse medlemmer viser til de mål som er satt i Byrådserklæringen om å øke medbestemmelsen og valgfriheten for alle brukere av kommunens tjenester. Det vil spesielt gi brukere av helse- og sosialtjenester større muligheter til å kunne påvirke tilbudet og derigjennom kunne ivareta sin egen verdighet.

Disse medlemmer støtter byrådets ønske om å samarbeide med ideelle organisasjoner, brukerorganisasjoner og private tilbydere når dette kan bidra til å skape merverdi for brukerne, deres familier og lokalsamfunnet.

Disse medlemmer mener at konkurranseutsetting kan brukes som et virkemiddel for å sikre et godt kvalitativt tjenestetilbud innenfor helse- og sosialsektoren. Disse medlemmer peker samtidig på nødvendigheten av at det sikres likeverdige rammevilkår, forutsigbarhet og langsiktighet for alle tjenesteleverandører. Ideelle virksomheter må fortsatt være viktige samarbeidspartnere for kommunen.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, er negative til konkurranseutsetting av omsorgstjenester i kommunen. Disse medlemmer viser til at det er vanskelig å prissette omsorg. Videre er det avgjørende at de som jobber i disse yrkene skal ha gode og trygge lønns- og pensjonsforhold, forhandlet frem mellom partene.

Demografiske prognoser

Komiteen viser til at demografiprognoser er et viktig underlag for kommunens planlegging, og ikke minst for bydelene. Det må være en videreutvikling av kompetansemiljøene i kommunen, slik at prognosene får stadig høyere kvalitet.

Samhandlingsreformen

Komiteen mener samhandlingsreformen vil ha store konsekvenser for Oslo kommunes tjenestetilbudsutvikling. Komiteen tror bydelene vil ha mye verdifullt å tilføre av ideer ettersom de har ansvaret for en stor del av primærhelsetjenestene i dag. Komiteen vil oppfordre til tett kontakt mellom byrådsavdeling og bydeler i valg av samhandlingsprosjekter.

Barn og unge

Komiteen peker på at utviklingen i befolkningssammensetningen gjør Oslo til barna og ungdommens by. Alle barn og unge har rett til en trygg og god oppvekst og disse medlemmer understreker betydningen av at vanskeligstilte barn og familier får bistand så tidlig som mulig. Det krever et bredt spekter av tiltak som bl.a. inkluderer det alminnelige ungdomsarbeidet, skolehelsetjenesten og barnevernet.

DEL 03 – BYDELENE

Generelt

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, vil understreke nødvendigheten av at bydelene gis økonomiske rammebetingelser som muliggjør prioriteringer utenom de faste, lovpålagte tjenestene. De ikke-lovpålagte tjenestene handler svært ofte om viktig forebyggende arbeid, både for barn og unge og for eldre, som er viktige for befolkningen. Bydelene skal være selvstendige politiske enheter, ikke filialer, men det påhviler samtidig bydelene et ansvar å sørge for god økonomistyring og ansvarlige budsjetter. Disse medlemmer er opptatt av at bydelene settes i stand til å bygge opp gode fagmiljøer innenfor de områdene de har ansvaret for, og at det legges opp til stor grad av lokal kreativitet i oppgaveløsningen. Disse medlemmer mener det er viktig å ha en løpende vurdering av hva som er rett beslutningsnivå for ulike kommunale oppgaver.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, er svært bekymret for at bydelene ikke klarer å gi befolkningen gode nok velferdstjenester med de budsjettmessige rammer byrådet legger opp til. Igjen ser en at byrådet gir rammer som ikke står i forhold til de oppgaver bydelene skal utføre. Byrådets kuttforslag betyr en vesentlig reduksjon av tjenestetilbudet til befolkningen i 2012.

Disse medlemmer viser til at mange bydeler sliter allerede med til dels store underskudd som de tar med seg inn i neste år.

Disse medlemmer kan ikke se at byrådets argumentasjon for hvorfor det kun skal tildeles 80 % demografikompensasjon er gangbar. Dette er et brudd med tidligere praksis, og kommer på toppen av en allerede krevende situasjon for de fleste bydelene. I en kommune der en stor andel av tjenestene er organisert etter et bestiller-utfører-prinsipp kan en ikke begrunne avkortningen med at grunnlagsinvesteringene er tatt – bydelene forholder seg derimot til andre virksomheters priser og har dermed mindre mulighet til et effektiviseringsuttak i egne tjenester.

Disse medlemmer er opptatt av at bydelene er de fremste leverandører av velferdstjenester til byens befolkning. Skal dette sikres, må bydelene tilføres flere ressurser. Disse medlemmer viser til komitemøtet 2/11-2011 der fem av bydelene var inne for å uttale seg om budsjettet for 2012. Samtlige bydeler uttrykte bekymring for tjenestenivået, og tvil om hvorvidt det i det hele tatt vil være gjennomførbart å kutte i tråd med innsparingskravet uten at dette vil gå ut over også de lovpålagte tjenestene og at kvalitetsnivået på de tjenestene bydelen kom til å yte ville måtte reduseres. Dette bekymrer disse medlemmer, når det gjennom flere år er kommet tilsvarende meldinger.

Disse medlemmer viser til de skriftlige budsjettkonsekvensene som bydelene har ført i pennen og som er oversendt helse- og sosialkomiteen. I nesten samtlige av disse er det formuleringen som gir uttrykk for at "tilbudet til bydelens befolkning vil bli redusert" og lignende. Disse medlemmer ønsker å snu utviklingen. Det er bydelene som har ansvar for å yte velferdstjenester, det er bydelene som daglig møter byens innbyggere. For å sikre dette må bydelene tilføres økte ressurser. Disse medlemmer ønsker å rette opp byrådets kutt.

Disse medlemmene er opptatt av at bydelenes tjenester har god nok flerkulturell kompetanse. Dette er særlig viktig innen barneverntjenesten.

FO1 Helse, sosial og nærmiljø

Komiteen viser til at en av de store oppgavene i årene som kommer, blir å drive et aktivt folkehelsearbeid. Det må legges stor vekt på å forebygge livsstilssykdommer.

Sosial og rus

Komiteen ser at en del innbyggere er brukere av flere typer sosialtjenester over lengre tid og at det oppstår behov for koordinering av disse. Som byrådet påpeker er det derfor viktig at bydelene benytter individuell plan som verktøy i disse tilfellene. Slik blir den enkeltes behov ivaretatt på best mulig måte.

Komiteens flertall, medlemmene fra H, A, V og F, ser positivt på byrådets mål om arbeidsdeltakelse, gode bomiljøer og sosial mobilitet for å bedre livssituasjonen for de innbyggerne som har sosiale utfordringer. Nøkkelordene for å få til dette er hjelp til selvhjelp, særlig gjennom kvalifiserings- og arbeidstiltak. Bydelene skal også tilby booppfølging til beboere i kommunale boliger ved behov.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, er bekymret for at kuttet i bydelens rammer vil få konsekvenser for deres muligheter til å jobbe aktivt forebyggende på dette området. Vi har for eksempel sett en nedbygging av helsestasjonene i løpet av de siste to periodene, og dette får konsekvenser for bydelenes mulighet til å fange opp barn som trenger hjelp i en tidlig fase.

Disse medlemmer er bekymret for en utvikling som viser at en økende andel barn og unge i Oslo opplever å vokse opp under vanskelige økonomiske kår. Dette rammer oftere barn med minoritetsbakgrunn, enn andre deler av befolkningen. Denne utviklingen må snus. Barn og unge som vokser opp i Oslo skal ha like muligheter til å lykkes. Disse medlemmer mener at bydelene må tilby gode kostnadsfrie tilbud til sin yngrebefolkning, som for eksempel fritidsklubber.

Disse medlemmer vil også vise til at mens flere av de generelle forebyggende tiltakene i bydelssektoren kan oppfattes som dyre barne- og ungdomstilbud, kan man også se på dem som svært rimelige barnevernstiltak.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, mener at det bør vurderes om bydeler med en høy andel kommunale boliger bør etablere ordninger hvor det ansattes personer i form av bo/miljøvaktmestre. Slike kan gis et utvidet ansvar for individuell booppfølging og bomiljøarbeid samt å bistå beboere i å danne gårdsstyrer. Disse medlemmer ønsker også at beboere skal gis mulighet til selv å skape gode og hyggelige bomiljøer, og vil i budsjettet legge til rette for en slik ordning.

Flyktninger

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, er opptatt av å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsliv. Kombinasjonen av norskopplæring, undervisning i norsk samfunnsliv med målsetting om deltakelse i yrkeslivet er en nøkkel for integrering. Investerer vi i undervisning og kompetanseoppbygging og legger til rette for yrkesdeltakelse så tidlig som mulig, er sjansene større for at flere tidligere blir del av arbeidslivet og også oppnår økonomisk selvstendighet.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, viser til at barn og unge på flukt fra krig, undertrykkelse og nød har helt spesielle behov. Mange har mistet eller er blitt skilt fra sine foreldre eller andre omsorgspersoner, og de har et stort behov for trygghet og støtte. Det er derfor viktig at enslige flyktningbarn følges opp på en svært god måte.

FO2B Oppvekst

Barn og unge

Komiteens flertall, medlemmene fra H, A, V og F, ønsker å legge til rette for økt bruk av familierettede tiltak. Det innebærer også at barnefamilier som trenger hjelp til bolig, får gode familieleiligheter i trygge bomiljø.

Komiteen viser til behovet for å rekruttere flere fosterhjem, herunder også med minoritetsbakgrunn og til nødvendigheten av at fosterforeldre får god oppfølging. Komiteen ser det også som nødvendig med gode ettervernstiltak for ungdom i alderen 18 – 23 år.

Bydelsbarnevernet

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, viser til at økt arbeidsbelastning i barnevernstjenesten gjennom flere år har betydd store utfordringer for bydelene. Det er vel dokumentert gjennom rapporter og tilsyn, en negativ utvikling når det gjelder overskridelser av tidsfrister for undersøkelser og manglende tiltaksplaner og omsorgsplaner. Disse medlemmer er bekymret for at det betyr at mange barn og familier ikke får den hjelpen de har krav på, til rett tid.

Diskusjonen omkring forholdene i barnevernet er intensivert det siste året. Helse- og sosialkomiteen har avholdt en egen høring som har avdekket et stort behov for styrket

kapasitet og kompetanse innenfor Oslos barnevern. I følge Fylkesmannen viser utviklingen et økende sprik mellom antall saker og antall stillinger. Mens antall meldinger til barnevernet økte med 96 % fra 2000 til 2009 har antall fagstillinger økt med 7 %. Ansatte i bydelsbarnevernet erfarer at det er for få fagfolk til å ta seg av og behandle de mange barnevernssaker i bydelene, som i tillegg blir stadig mer komplekse.

Disse medlemmer vil, ved å styrke bydelenes økonomi, sette bydelsbarnevernet i stand til å ansette flere saksbehandlere, og styrke deres kompetanse.

Komiteens medlemmer fra A, er svært tilfredse med at regjeringen har videreført og styrket ”barnevernspakken” i statsbudsjettet for 2012, som gir mulighet for å styrke Oslos barnevern ytterligere. Disse medlemmer forutsetter at byrådet innretter sin søknad til Fylkesmannen slik at midlene blir brukt til å styrke kapasitet og kompetanse i bydelsbarnevernet. Det vil bety et stort løft. Flere bydeler har også etablert egne team som jobber med vold og overgrep mot barn innen familien.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, vil understreke at alle barn har rett til en trygg og god oppvekst. Barn og unge med en problemfylt hverdag skal tilbys god, fleksibel og individuelt tilpasset hjelp. Det er særlig viktig å følge opp barn av rusmisbrukende foreldre. Disse medlemmer vil påpeke at hjelpeapparatet innenfor barnevernet må ta utgangspunkt i at alle barn er forskjellige. Tiltak må legges til rette for hver enkelt, og det betyr at barnevernets løsninger må være fleksible og forskjellige for å kunne dekke ulike barns behov. Disse medlemmer vil forøvrig peke på at samarbeid mellom foreldre og pårørende på den ene siden og ulike offentlige instanser på den andre – slik som barnevern, skolen og politiet – i mange sammenhenger er helt avgjørende for å lykkes. Denne type samarbeid bør prioriteres.

Disse medlemmer vil understreke det store arbeidet som legges ned av fosterforeldre i Oslo. For å sikre at disse er trygge i hverdagen, og at barna har det godt, må opplæring, oppfølging og tilsyn i disse familiene være en prioritert oppgave både for bydelene og for Barne- og familieetaten.

FO3 Pleie og omsorg

Komiteens flertall, medlemmene fra H, V og F, legger vekt på at kommunen skal sørge for fritt brukervalg i alle omsorgstjenester innenfor eldreomsorgen. Dette gjelder både for de eldre som ønsker å bo hjemme og for de som trenger plass på institusjon.

Komiteen vil legge til rette for at eldre ektepar og samboere som ønsker å bo sammen på institusjon skal få anledning til dette, selv om bare den ene har fått vedtak. Komiteen mener at det er viktig å styrke legedekningen på sykehjemmene og vil i tillegg arbeide for at det utvikles et sterkere geriatrisk kompetansemiljø i kommunen.

Komiteens flertall, medlemmene fra H, A, V og F, støtter innsatsen på demens og geriatri, herunder tiltakene på samhandlingsarena Aker. Det er behov for kompetanseheving, både med tanke på de demente som bor på sykehjem og de som er hjemmeboende, særlig sett i lys av samhandlingsreformen.

Disse medlemmer viser til at kommunen med samhandlingsreformen får et utvidet ansvar for de eldres helse. Det er fortsatt mange forhold rundt reformen som er uavklart, men kommunen har startet arbeidet med å tilpasse seg reformen. Blant annet er strukturen for samarbeid mellom kommunen og Helse Sør-Øst RHF på plass og mellom bydelene og sykehusene er det opprettet samarbeidsutvalg.

Disse medlemmer understreker det fokus i budsjettforslaget som er rettet mot kvalitet i tilbudet til de eldre som har behov for omsorg. Byrådets mål er blant annet å tilby Omsorg+ til eldre i alle bydeler.

Komiteen imøteser pilotprosjektet for utprøving av velferdsteknologi i Omsorg+ som skal etableres i 2012. Denne teknologien vil bidra til at de eldre kan bo lenger i eget hjem og i større grad være selvhjulpne. Teknologien vil være et supplement til, ikke en erstatning for, menneskelig omsorg.

Komiteen peker på at det i løpet av de neste årene er vedtatt en vesentlig økning i antallet Omsorg+ boliger. Det er naturlig at det samtidig foretas en gjennomgang av inntakskriteriene til institusjonene for eldre, slik at det sikres likebehandling i alle deler av byen.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, kan ikke se at det skal være noen realisme i å bedre Oslos eldreomsorg uten at det samtidig gis et økonomisk løft til bydelene. Flere bydeler, uavhengig av om de er styrt av et "rødt" eller "blått" flertall, melder om at de må gi avslag på søknader om sykehjemsplass fordi de ikke har råd til å kjøpe sykehjemsplasser, ikke fordi det mangler vilje til å prioritere eldre.

Disse medlemmer understreker at også på området eldre er det viktig å satse på forebygging og satse på at det gis tilbud på riktig sted i omsorgstrappa. Dette fordrer at det er midler til dette i bydelene.

Disse medlemmer viser til at bystyrets mål er at alle bydeler skal kunne tilby Omsorg+-boliger til sine eldre. Hittil er det kun to bydeler som kan tilby dette, noe som innebærer at dette tilbudet blir byomfattende. Disse medlemmer mener det er urimelig at disse bydelene skal dekke kostnadene for et byomfattende tilbud uten særskilt økonomisk støtte fra bystyret. Disse medlemmene vil derfor sikre at de bydelene med Omsorg+-tilbud i 2012 får driftsstøtten sin dekket slik det var forutsatt da bystyret behandlet saken.

Disse medlemmer viser til at det har vært ulik praksis ved inngåelse av Omsorg+-kontrakter. I bydel Sagene har bydelen fått mulighet til å legge enkelte bydelstiltak, som seniorsenter, inn i prosjektet, noe som innebærer en kostnadsbesparelse for bydelen i forhold til drift og husleie. I bydel Gamle Oslo og bydel St. Hanshaugen ble bydelene holdt helt utenfor hele kontraktsprosessen og gikk dermed glipp av muligheten til samlokalisering av egnede tiltak i forbindelse med Omsorg+-etablering. Disse medlemmer forutsetter at byrådet involverer bydelene i kontraktsarbeidet slik at gode synergieffekter muliggjøres til det beste for eldre og beboere.

Disse medlemmer ønsker å oppheve bystyrets vedtak i 2006 vedrørende minste-timetall for praktisk bistand. Disse medlemmene er mer opptatt av at brukerne skal få dekket sitt faktiske behov, ikke at man må forholde seg til en bestemt minstestandard. Disse

medlemmer har fått tilbakemeldinger på at terskelen for å innvilge praktisk bistand kan være øket for noen potensielle brukere som kanskje kun trenger 2-3 timer bistand i sitt vedtak. Bydeler med stram økonomi kan vurdere det ugunstig å levere flere timer enn faktisk behov og brukere med dårlig økonomi har nevnt at de ikke ønsker å betale for flere timer enn nødvendig. Disse medlemmer mener det må være mulig å fortsatt få vedtak om praktisk bistand også under 4 timer hvis dette er det behovet som brukeren faktisk har.

FO 4 – Økonomisk sosialhjelp og bostøtte

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, er glad for at regjeringen øker tilskuddet til tiltaksplasser innen kvalifiseringsprogrammet. Disse medlemmene mener likevel byrådet må ha en kontinuerlig dialog med NAV stat om muligheten for å få flere tiltaksplasser i løpet av 2012 hvis bydelene melder om kapasitet for dette. Dette tiltaket er det viktigste kommunen har i forhold til arbeidsavklaring og mulighet for å få personer over fra trygd til aktivt arbeid eller utdanning.

DEL 04 – VELFERD OG SOSIALE TJENESTER - BYOMFATTENDE TILTAK

Kap. 313 Sykehjemsetaten

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, mener det vil være svært uheldig å konkurranseutsette ytterligere fire nye sykehjem i 2012. Adecco-skandalen viser at det ikke medfører bedre tjenester for eldre, eller bedre vilkår for ansatte. Det er nå behov for ro for brukerne og de ansatte i etaten. I tillegg vil arbeidet med konkurranseutsetting medføre ytterligere kostnader som det ikke er tatt høyde for i byrådets budsjettforslag for etaten.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at byrådet ovenfor bystyret utdyper hva som skal defineres inn i *likeverdige rammevilkår*, som de legger til grunn for konkurranseutsetting i verbalforslag 8.1.9 i tilleggsinnstillingen.

Komiteens medlemmer fra A viser til at samhandlingsreformen skal iverksettes fra og med 1.1.2012. Dette vil medføre nye og sykere brukere som sykehjemsetaten vil få ansvaret for. Dette krever økt faglig fokus hos de ansatte på våre sykehjem og behovet for ansatte med spisskompetanse øker. Disse medlemmer mener derfor at deler av midlene som er satt av til kursing i Lotte-modellen heller bør benyttes til å styrke den faglige kompetanse, slik at vi sikrer at sykehjemsetaten blir i stand til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehusene.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, viser til at Lotte-modellen er først og fremst en filosofi, som også er mulig overført til nye sykehjem uten større kostnader. Innføring av Lotte-modellen må videre heller ikke gå på bekostning av det enkelte sykehjems mulighet til å utvikle individuelle kvalitative metoder og tjenester.

Disse medlemmer viser til at det ifølge sykehjemsetaten sto mellom 72 og 89 ledige plasser fra august. Disse medlemmene har ikke tro på at denne trenden vil snus med de kuttene i bydelsøkonomien byrådet legger opp til for 2012.

Disse medlemmer viser til at det pr 31.08.2011 var 40 beboere under 50 år på sykehjem. Nasjonale retningslinjer slår fast at ingen personer under 50 skal bo på sykehjem mot sin vilje. Det kan kun benyttes som et midlertidig kortidsopphold. Sykehjemsetaten må i samarbeid med bydelen utvikle prosedyrer som sikrer at det iverksettes tiltak for å etablere en egnet varig bolig til personer under 50 år som blir plassert på sykehjem, slik at denne midlertidige løsningen ikke vedvarer mer enn maks 3 måneder.

Disse medlemmer viser til at BPA fremmer samfunnsdeltakelse og er et viktig verktøy for likestilling av personer med nedsatt funksjonsevne. Oslo kommunes ordning bør sikre at alle med varig funksjonshemming som har omfattende behov, eller der behovet er av en slik art at BPA er det mest hensiktsmessige for dem, bør få tilbud om BPA.

Komiteens medlemmer fra A, viser til at behovet for flere rehabiliteringsplasser vil øke med innføringen av samhandlingsreformen. Utskrivningstakten fra sykehusene vil øke og kommunen må legge til rette for at bydelene ikke settes i en situasjon hvor dagbøter spiser av allerede alt for stramme bydelsrammer. Disse medlemmer legger derfor inn en økning av antall rehabiliterings/kortidsplasser for å være bedre rustet til den nye reformen.

Kap. 314 Helseetaten

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, ser omstillingsutfordringene knyttet til etablering av de to nye etatene etter nedleggelse av Helse og velferdsetaten fra 1. januar 2012. Disse medlemmer registrerer at en seksjon i den nye Helseetaten skal ha som hovedansvarsområde å følge opp samhandlingsreformen. Det nye seksjonen er foreløpig uten ansatte. Det forutsettes at midler til denne viktige reformen bevilges senere. Det er viktig at kommunen tar vare på mange års kompetanse og faggrupper som er bygd gjennom en god omstillingsprosess.

Legevakten

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, vil understreke Legevaktens betydning som et sikkerhetsnett som skal sikre at befolkningen i Oslo til enhver tid har tilgang til nødvendig akutt helse- og sosialhjelp. Legevakten skal tilby nødvendig helsehjelp og sosialfaglig bistand til personer som har et akutt hjelpebehov og som bor eller oppholder seg i Oslo, og være tilgjengelig med åpningstider som dekker hele døgnet. Disse medlemmer er opptatt av at overgrepsmottaket sikres gode og stabile rammevilkår slik at voldtektsofre får rask behandling og god oppfølging.

Disse medlemmer viser til at demografikompensasjon på 80 % slår uheldig ut for Legevakten, og kan ikke se at byrådets begrunnelse er gangbar.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, mener det er positivt at det nå etableres en Samhandlingsarena på Aker. Disse medlemmer viser til bystyrets vedtak i sak 362/10 om etablering av en større legevaktsbase på Aker og vurdering av om organisering av nødvendig personell på en legevaktsbase i større grad kan gjøres sammen med dagens legevakt i Storgata og en fremtidig storbylegevakt. Disse medlemmer viser til at dagens Legevakt har behov for nye lokaler og ber om at arbeidet med en ny storbylegevakt på Ullevål og større legevaktsbase på Aker igangsettes snarest mulig.

Tannhelsetjenesten

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, vil understreke betydningen av det forebyggende aspektet i tannhelsearbeidet. Gode rutiner fra ung alder er svært viktig for å sikre god tannhelse. Disse medlemmer mener derfor opplæring i tannpuss bør inngå som en del av helsestasjonenes arbeid overfor foreldre og barn.

Disse medlemmer viser til tannhelsetjenestens konsekvensutredning for byrådets budsjettforslag. Som det fremkommer av denne, sikrer ikke byrådets forslag det som kan kalles en forsvarlig drift. Byrådet kompenserer ikke i det hele tatt for den demografiske utviklingen som skjer i hovedstaden. Dersom forslaget tas til følge, vil ikke etaten kunne kalle inn alle pasienter i takt med det helsemyndighetene anser som forsvarlige innkallingsintervaller. Situasjonen er nå allerede slik at innkallingsintervallene mange steder er helt opptil to år. For mange vil det innebære at det går nesten to år mellom hver innkalling. Dette mener nevnte medlemmer er uakseptabelt.

Disse medlemmer vil også påpeke at småbarn med ikke-vestlig bakgrunn har 3-4 ganger så mange hull som barn med etnisk norsk bakgrunn. Mange av disse tilfellene kunne være avdekket tidligere dersom de årlige kontrollene faktisk fant sted, bemerker de nevnte medlemmene.

Disse medlemmer oppfordrer til gjennomgang av rutiner for innkalling og behandling, for å se på muligheten for effektiviseringstiltak. Effektivisering av behandlingen gjelder også i tilfeller ved funn av karies ved første konsultasjon, bør flest mulig behandles ved den samme konsultasjonen. På den måten unngår man flere innkallinger.

Komiteens medlemmer fra A viser også til at tannhelsetjenesten over de senere år har bygget ut sin kapasitet gjennom investeringer i nye klinikker. Disse medlemmer ser det som et paradoks dersom etaten gis et driftsbudsjett som ikke gjør de i stand til å høste gevinstene av et godt investeringsbudsjett gjennom flere år, noe som vil være konsekvensen av byrådets forslag.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, mener at tannhelsetjenesten er en uutnyttet ressurs hva angår avdekking av overgrep mot barn. Disse medlemmene mener at kursing og etter- og videreutdanning av slikt personell må intensiveres og inneholde tilstrekkelig kunnskap om tegn på omsorgssvikt og mishandling.

Disse medlemmer mener det er viktig å sikre god tannhelsekontroll for de viktigste gruppene først: de eldste og de yngste i Oslo, og mener derfor de tilbud som finnes i dag for de eldre må opprettholdes.

Fysioterapi

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, er opptatt av at fysioterapitilskuddene ikke er tilstrekkelig for å kunne gi byens innbyggere et godt nok tilbud, og at det er en klar skjevfordeling geografisk som gjør at særlig ytre by øst er veldig underrepresentert når det gjelder dekning av fysioterapi.

Komiteens medlemmer fra A, legger inn midler for å kunne øke antallet driftstilskudd på fysioterapi og disse midlene øremerkes Oslo øst.

Frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra A, F og R, viser til at DIXI skal etter forskriften finansieres 20 prosent av Oslo kommune, og utløse de resterende 80 prosent fra staten. Det er viktig at 20-80 finansieringen opprettholdes, slik at DIXI får forutsigbare rammevilkår og overgrepsofre sikres viktig hjelp. Disse medlemmer mener derfor det er avgjørende at kommunen opprettholder et stabilt og forsvarlig tilskudd til DIXI slik at de sammen med statstilskuddet fortsatt kan drive sitt viktige arbeid.

Kap. 315 Velferdsetaten

Frivillige organisasjoner

Komiteens mindretall, medlemmene fra H, V og F, mener at private, sosiale entreprenører og frivillige organisasjoner utgjør et godt supplement til det kommunale tjenestetilbudet. Derfor vil byrådet samarbeide med disse om tjenesteutvikling og innovasjon. På denne måten sikres også gode lavterskeltilbud for de som lever av prostitusjon og for de som ønsker hjelp til å komme seg ut av prostitusjonen.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, ser at de frivillige organisasjonene har fått et betydelig kutt i budsjettet for 2011. Det er bekymringsfullt at byrådet ikke i tilstrekkelig grad verdsetter den innsatsen frivillige bidrar med overfor for eksempel psykisk syke, voldsutsatte, familier med store belastninger og andre. De organisasjonene som mottar støtte over dette kapittelet gjør en viktig innsats for veldig mange, og vi vet at hver krone investert i frivilligheten genererer stor innsats for mange mennesker i denne byen. Mange av organisasjonene har fått kutt over flere år, og samlet sett er kommunenes innsats til frivillighet redusert, selv om byrådspartiene i mange sammenhenger fremhever betydningen av dette arbeidet og til dels ser på det ikke bare som et supplement, men også til erstatning for kommunens egen innsats.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, opplever at byrådet nærmest hvert eneste år har valgt å redusere eller ikke å videreføre støtten til mange av de frivillige organisasjonene, for så å komme tilbake etter forlik med de andre borgerlige partiene og likevel opprettholde eller sågar øke støtten. Disse medlemmer mener dette er en uforutsigbar og uholdbar situasjon for de det gjelder. Det skapes usikkerhet og gir vanskelige betingelser både for de som arbeider i disse miljøene og for de som er brukere av tilbudene.

Natthjemmet

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, viser til at Høyre-byrådet i sitt budsjettforslag i realiteten har valgt å nedlegge Natthjemmet. Det nye borgerlige byrådet viser i sin tilleggsinnstilling at de likevel vil satse på tilbudet, men gir det likevel et kutt. Disse medlemmene vil understreke at stedet er et trygt og kostnadsfritt lavterskeltilbud til prostituerte kvinner med rusproblematikk. Natthjemmet har over 3000 overnattinger i året. Kvinnene som oppsøker Natthjemmet har ofte har store psykiske problemer og et traumatisert livsløp. Det er dokumentert at kvinnene som oppsøker Natthjemmet er spesielt voldsutsatte. Grunnet bl.a. rusproblematikk og barns tilstedeværelse får de ikke plass i krisesentre. Disse medlemmer aksepterer ikke at Natthjemmet får kutt i sine bevilgninger og vil derfor øke driftstøtten.

Retts hjelp

Disse medlemmer viser til at den enkeltes rett til å få ivaretatt sine juridiske interesser i minst mulig grad bør være styrt av den enkeltes inntektsnivå. Disse medlemmer vil peke på den viktige oppgaven retthjelpstiltakene i Oslo har i den sammenheng.

Juss-Buss, Juridisk rådgivning for kvinner (JURK) og Gatejuristen driver utstrakt oppsøkende arbeid rettet mot utsatte grupper, i tillegg til at de har egne saksmottak. Disse merker i høy grad hvilke sosiale utfordringer mange av byens innbygger sliter med. Disse medlemmer ønsker å opprettholde et retthjelpstilbud som favner bedre og videre enn det den statlige retthjelpsordningen gjør i dag.

Prostitusjon

Disse medlemmer viser til at lovforbudet som trådte i kraft ved inngangen til 2009, ikke har bidratt til vesenlig reduksjon i prostitusjonsmiljøet. Tvert i mot, så opplyses det at innendørsmarkedet har økt, og at gatemarkedet nærmer seg omtrent på samme nivå som før forbudet. Dette betyr at behovet for hjelpetiltak rettet mot denne gruppen fremdeles er stort. Oslo kommune vil ha et særlig ansvar for å sørge for at de kvinner og menn som i dag lever av prostitusjon følges godt opp. Disse medlemmer viser i den forbindelse også til bystyrets vedtak i «Handlingsplan mot prostitusjon» og de tiltak som ligger i denne, og minner om at handlingsplanen vil bli gjennomgått av bystyret om kort tid.

Disse medlemmer vil sikre ressurser slik at PRO-senteret kan opprettholde sitt tilbud, blant annet Varmestua og helsetilbudet. Det vises også til en rapport PRO-senteret har utarbeidet vedrørende gutte-prostitusjon. Disse medlemmer er opptatt av at PRO-senterets arbeid også skal favne mannlige prostituerte.

Rusbehandling

Komiteens mindretall, medlemmene fra H og V, understreker viktigheten av en sammenhengende behandlingsskjede for rusavhengige og at Oslo kommune får et større ansvar for rusomsorgen. Det er viktig at de rusavhengige får et tilpasset tilbud, uavhengig av type rusmiddel. Frivillige og ideelle organisasjoner kan være gode samarbeidspartnere i rusomsorgsarbeidet.

Disse medlemmer viser til byrådets ønske om å styrke det medikamentfrie tilbudet, samt ettervernet. Det er også viktig at rusavhengige på LAR får en helhetlig oppfølging der rehabiliteringstilbudet styrkes.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A, påpeker at kommunen har et overordnet ansvar for å sikre rusavhengige et helhetlig hjelpetilbud. Disse medlemmer er bekymret over det skarpe skillet mellom statens og kommunens ansvar i rehabiliteringskjeden. Byrådet bør sikte på å skape et mer helhetlig omsorgstilbud. Med hensyn til nettopp dette er det av mange årsaker riktig å plassere rusmiddeletaten under en annen etat som på mange måter er en naturlig samarbeidspartner. I tillegg må den flerkulturelle kompetansen styrkes gjennomgående hos alle deler av Rusmiddeletaten. De offentlige tjenestetilbudene må nå ut til alle borgere, ikke bare til noen av dem.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, er opptatt av at man må finne avklaringer på samhandling med det statlige behandlingsapparatet, slik at dette samsvarer med og ses i sammenheng med kommunens og bydelenes oppfølgings- og botilbud. I dette arbeidet vil bruken av individuelle planer være svært viktige. Disse medlemmer er videre opptatt av at levekårene til dem som er rusavhengige bedres, og vil understreke viktigheten av satsning

hsk merk

på lavterskeltiltak, både i regi av frivillige og gjennom rusmiddeletaten. De lange køene til rusbehandling fører til en uverdig livssituasjon for mange av byens borgere.

Disse medlemmer viser til at de fleste av tilbudene som i dag gis til rusavhengige er legemiddelassistert rehabilitering (LAR). Det blir stadig færre helt medikamentfrie tilbud, til tross for at mange rusavhengige nettopp etterspør dette. Disse medlemmer mener at det er svært viktig også å opprettholde rusfrie tilbud, og ikke bare satse på legemiddelassistert rehabilitering.

Disse medlemmer har gjennom året registrert at Oslo-politiet ved flere anledninger har påpekt at det har vært for liten kapasitet ved sprøyterommet. Åpningstiden er kort, og det har ikke vært åpnet for nye brukere på lenge. Disse medlemmer viser til at det nå er planlagt utvidelse og at byrådet bør komme tilbake med statusrapport på videre utvikling.

Disse medlemmer er opptatt av at det er en gruppe ungdommer i denne byen som ofte faller mellom alle stoler, en gruppe til dels svært unge ungdommer mellom 12 og 18 år som har tunge rusproblemer, samtidig som de kan ha problemer med kriminalitet og/eller være under barnevernets omsorg. Det er få, om noen, behandlingsalternativer for disse ungdommene. I de tilfellene der rusproblemene er dominerende eller gjør dem utilgjengelig for andre tiltak, bør det opprettes rusbehandlingsplasser for denne gruppa, eventuelt i samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Disse medlemmer påpeker kommunens ansvar for oppfølging etter endt rusbehandling, og vil understreke ettervernets betydning for å lykkes med å få flere ut av rusavhengighet. En egnet bolig bør stå klar, samt hjelp til booppfølging og en koordinert tjeneste som lager nettverk rundt den rusavhengige, dessuten ulike sysselsettingstilbud. Å få frem egnede boliger i bydelene bør tillegges større vekt.

Disse medlemmer mener at Oslo har en stor utfordring i å gi byens rusmisbrukere et mer verdig liv. For å få til det må kommunens forebyggende tilbud, skadereduserende tilbud og ettervernstilbud styrkes betraktelig. Behovene blant Oslos rusmisbrukere er svært mangfoldige, rusmønstre endres og brukergrupper blir mer sammensatte. Noen rusmisbrukere er svært motiverte for et liv uten rus, mens andre har dårligere forutsetninger og kanskje ikke et mål om en rusfri tilværelse. Det er viktig at kommunens tilbud er i stadig utvikling og gjenspeiler behov og mangfold.

Disse medlemmer vil framheve at tilbudet som kommunen i dag driver på Sjøstrand omsorgsenter er unikt for brukergruppen. Mange av brukerne har i dag bodd på senteret i flere år, og opplever en stor grad av tilknytning og trygghet ved å kunne bo her. Disse medlemmer kan ikke se at byrådet kan klare å tilby disse beboerne et likeverdig tilbud i kommunens egen avtaleportefølje. Disse medlemmene mener tilbudet må opprettholdes for å sikre at kommunen har en bredde i sine boligtilbud og for å bevare verdigheten for de beboerne som trenger et slikt tilbud.

Disse medlemmer mener at det må etableres flere boliger særskilt rettet mot personer med hjelpebehov knyttet til rus og psykiatri. Det er alt for mange eksempler på at rusbelastede personer med dårlig boevne plasseres i kommunale boligkomplekser sammen med både barnefamilier og pensjonister.

Disse medlemmer mener at både den generelle og den spesialiserte flerkulturelle kompetansen må økes betydelig hos hele etaten. Dette vil styrke det forebyggende arbeidet, og i tillegg vil denne kompetansen gi større utslag for det oppsøkende arbeidet, som har en betydelig rolle per dags dato.

Disse medlemmer vil også påpeke at brorparten av den økonomiske styrkinga til en rekke organisasjoner og tiltak ikke lå i byrårets opprinnelige budsjett, men kom først med i tillegginnstillingen, bl.a. for Blå Kors kontaktsenter, retretten, møtestedet Kirkens Bymisjon og veiledningssenteret for pårørende til rusmisbrukere. Dette mener nevnte medlemmer er viktige organisasjoner og tiltak som bør få mer stabile rammer for å opprettholde og videreutvikle tilbudene sine.

Kommunens sosiale boligpolitikk

Komiteens flertall, medlemmene fra H, A, V og F, mener det er viktig at Sentrumsprosjektet får tilført midler i 2012 slik at arbeidet med å hindre åpne russcener i byen kan fortsette. En viktig del av dette prosjektet er at rusmisbrukere med tilhørighet andre steder blir henvist til hjemkommunen for å få videre oppfølging der.

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, er bekymret for de mange som faller utenfor i Oslos tøffe boligmarked. Det er mange som trenger hjelp, både for å skaffe seg bolig og for å beholde og betjene egen bolig. Bystyret har vedtatt en spredning av de kommunale boligene. Dette har byrådet bare delvis fulgt, for mens det er solgt bolig i deler av byen, har det ikke blitt kjøpt tilsvarende antall andre steder. Det er en dårlig strategi når køen av personer som trenger hjelp til å skaffe bolig blir stadig lengre.

Disse medlemmer er bekymret og mener det trengs en langt mer aktiv og differensiert sosial boligpolitikk fra kommunens side. Det er derfor positivt at byrådet nå foreslår å kjøpe flere boliger, både med tanke på store barnefamilier og personer med store utfordringer med rus og psykiatri. Disse medlemmer viser til at Husbanken har flere støtteordninger til boligbygging for ulike grupper, og mener at byrådet i større grad enn i dag må benytte seg av disse mulighetene.

Disse medlemmer mener det imidlertid er for lite til å møte behovet, og disse medlemmer har derfor under byutviklingskomiteens budsjettkapitler lagt inn flere penger til ytterligere kjøp av kommunale boliger.

Disse medlemmer er av den oppfatning at i tillegg til at køene er lange og terskelen for å få plass er blitt høyere, er det i mange kommunale boliger stort behov for å bedre bomiljøet. Der bor ofte personer med svært ulik bakgrunn, og det er mange eksempler på svært dårlige bomiljø som følge av dette. Barnefamilier, pensjonister og rusmiddelmisbrukere har ulike behov for sitt bomiljø, dette bør også gjenspeiles i kommunens tilbud.

Kap 360 Barne- og familieetaten

Barnevernstjenesten

Etablering av en institusjon for ungdom med psykiske helse problemer

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, viser til at arbeidet med å få etablert en fellesinstitusjon for barn som trenger bistand både fra barnevern og psykiatri lenge har vært diskutert med Oslo universitetssykehus. Disse medlemmene mener det er viktig å få

etablert denne institusjonen nå som samhandlingsreformen trer i kraft. Disse medlemmene ber byrådet holde bystyret orientert om et forslag til etablering, innhold driftsbudsjett og investeringsbudsjett for den eventuelle institusjonen basert på en statlig/kommunal samfinansiering,

Disse medlemmer mener at Oslo kommune kan dra bedre nytte av at kommunale og statlige midler blir brukt på lokale tiltak i bydelene. Mange av disse lokale bydelstiltakene har metodikk for psykisk helsearbeid. Ved å styrke kvaliteten og omfanget på slike lokale tiltak i bydelene vil kommunen hindre dyre institusjonsplasseringer

Innvandrerbarn med tilknytning til barnevernet

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, registrerer at over halvparten av barn og unge som er plassert i Barne- og familieetatens institusjoner har etnisk minoritetsbakgrunn. Disse medlemmer synes det er positivt at etatens rekrutteringspolitikk legger vekt på at ansatte har formal- og realkompetanse vedrørende kultursensitivitet. Det er viktig at kommunen intensiverer sitt arbeid knyttet til bedre kunnskap, kvalifisering og kulturkompetanse i alle ledd av kommunens barnevernstjenester.

Barne- og familieetaten

Komiteens mindretall, medlemmene fra A og R, konstaterer at bydelsbarnevernet i stadig mindre grad velger å bruke kommunens egne institusjonsplasser i barnevernet. Det fremstår som at bydelene i økende grad velger bort kommunens egne tilbud, grunnet både mangel på kvalitet og fleksibilitet. Dette har ført til lavt belegg, nedleggelser og omorganiseringer av tiltak som administreres fra Barne- og familieetaten (BFE). Det har også ført til økt bruk av private leverandører. Disse medlemmer er svært bekymret for en slik utvikling. Ansvar og tilbudet til barn og unge som har behov og krav på hjelp, skal først og fremst ligge hos Oslo kommune selv.

Disse medlemmer er opptatt av at BFE må sikre et tilstrekkelig, fleksibelt og variert tilbud, som svarer på den etterspørsel som er i bydelene. Det forutsettes at når BFE sikrer et slikt tilbud, som også er konkurransedyktig på kvalitet og pris, så vil bydelene i større grad velge kommunens egne tilbud framfor å kjøpe private løsninger.